

Volební program pro oblast vzdělávání a školství ANO 2011

Silné stránky, pozitiva a dobrá praxe programu?

- Jako pozitivní lze označit závazek pokračovat v navyšování platů ve školství na všech stupních, a to jak u pedagogických, tak nepedagogických pracovníků.
- Dále lze ocenit důraz na podporu ze strany státu pro pedagogy (cílení na mladé učitele), ředitele i zřizovatele škol či snížení administrativní zátěže na všech stupních škol.

Příležitosti pro zlepšení?

- Náhodně a nekoncepčně působí programové body vztažené k cílům a obsahu vzdělávání (např. doplnění nové vzdělávací oblasti Člověk a technika, či programů bezpečného chování na internetu jako součást výuky už od 1. třídy a prevence násilného chování žáků a včasného odhalení rizikového chování teenagerů). Zcela nejasný a částečně v rozporu s cíli Strategie 2030+ je záměr upravit obsah vzdělávání na všech stupních tak: „..., aby odpovídal požadavkům trhu práce...“
- V programu absentují či jsou omezené návrhy a opatření pro oblasti středního vzdělávání (kromě důrazu na duální model absentují oblasti v problematice profilace oborové struktury, přijímacího řízení, ukončování studia apod.), terciárního vzdělávání (pouze otázka posílení distančního a celoživotního vzdělávání na VŠ) či dalšího vzdělávání.
- Zcela schází uchopení neformálního (zájmového, mimoškolního) vzdělávání (kromě oblasti sportu, kterou však nesledujeme).
- Rovněž v programu není specificky zohledněna otázka plánu pro řešení důsledků mimořádného období uzavření škol z důvodu epidemie Covid-19.
- Lze ocenit důraz na aktivní boj proti nerovnostem ve vzdělávání, a to především ve znevýhodněných oblastech. Program však nespécifikuje konkrétní návrhy opatření, popř.

EDUin

jsou uvedeny spíše omezené či doplňkové body. Obecně jde o problém u většiny “systémových” témat, která jsou obsažena v programu.

- Podobně lze vnímat i důraz na zkvalitnění přípravy budoucích pedagogů na středních, vyšších odborných i vysokých školách či již zmíněné poskytování kvalitnější podpory ze strany státu pedagogům, ředitelům i zřizovatelům škol, kde u těchto bodů opět absentují alespoň náznaky cest či směrů jejich naplnění.
- Lze ocenit důraz na podporu kapacit předškolního vzdělávání. Bohužel však absentují programové kroky pro podporu podmínek, průběhu či výsledky vzdělávání dětí.

Zdroj:

<https://www.anobudeli.cz/file/edee/2021/ano-volebni-program.pdf>

Vybraná sledovaná témata vzdělávací politiky, oblasti a úrovně vzdělávacího systému prizmatem konkrétních relevantních částí či bodů volebního programu

Kontinuita vzdělávací politiky

- *“Školství bylo, je a bude naší prioritou, a to nejen na papíře. Za poslední čtyři roky se nám podařilo do vzdělávání našich dětí a mládeže investovat víc prostředků, než tomu bylo kdykoliv dříve. Výrazně jsme zvýšili platy učitelů i nepedagogických pracovníků, a to přesně podle našeho vládního prohlášení z roku 2017, kde jsme se zavázali, že platy ve školství budou za 4 roky o 50 procent vyšší. Chceme školství posouvat vpřed, a to například moderním obsahem a metodami výuky, ale také systémovou podporou škol a jejich zaměstnanců. Budeme i nadále posilovat prestiž učitelského povolání.”*

Komentář: Úvod programu i jeho dílčí body spíše omezeně navazují na cíle a opatření vládou (v čele s hnutím ANO) schválené Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+. Nejasně, náhodně či částečně v rozporu vůči prvnímu cíli Strategie 2030+ (Strategický cíl 1: Zaměřit vzdělávání více na získávání kompetencí potřebných pro aktivní občanský, profesní i osobní život) působí návrhy hnutí ANO týkající se cílů a obsahu vzdělávání (upravit *obsah vzdělávání tak, aby odpovídal požadavkům trhu práce* či “doplnění” kurikula o další oblasti např. *Člověk a technika* či *program bezpečného chování na internetu jako součást výuky už od 1. třídy* atd.).

Cíle a obsah vzdělávání

- *Upravíme obsah vzdělávání na všech stupních tak, aby odpovídal požadavkům trhu práce, a s tím související metodickou podporu škol a pedagogických pracovníků.*
- *Zajistíme kvalitní vzdělávání v digitálních a technických oblastech na všech stupních. Zavedeme studijní oblast Člověk a technika s výukou předmětu Technika pro 1. a 2. stupeň ZŠ. Dokončíme změnu výuky informatiky na základních školách tak, aby děti naučila základům programování a vedla je k logickému myšlení.*
- *Podpoříme podnikavost dětí a jejich finanční gramotnost. Zaměříme se na praktickou přípravu dětí a studentů pro život.*

- *Zavedeme program bezpečného chování na internetu jako součást výuky už od 1. třídy. Zaměříme se na prevenci kyberšikany a sexuálního obtěžování dětí na internetu.*
- *Zavedeme program prevence násilného chování žáků a včasného odhalení rizikového chování teenagerů.*
- *Soustředíme se na kariérové poradenství tak, abychom byli schopni co nejlépe využít předpoklady žáků a studentů v dalších stupních vzdělávání a pro jejich uplatnění v praxi.*

Řešení nerovností v přístupu a podmínkách vzdělávání

- *Budeme aktivně bojovat proti nerovnostem ve vzdělávání, a to především ve znevýhodněných oblastech.*
- *Podpoříme předškolní vzdělávání – vybudujeme dostatečnou kapacitu a zvýšíme účast v tomto typu vzdělávání pro děti od 3 let věku.*
- *Masivně podpoříme výstavbu školek a dětských skupin.*

Stabilizace a rozvoj učitelské a ředitelské profese

- *Budeme pokračovat v navyšování platů ve školství na všech stupních, a to jak u pedagogických, tak nepedagogických pracovníků. Vytvoříme takové podmínky pro mladé učitele, aby ze školství neodcházeli.*
- *Zkvalitníme přípravu budoucích pedagogů na středních, vyšších odborných i vysokých školách, do praktické výuky více zapojíme zaměstnavatele.*
- *Poskytneme kvalitnější podporu ze strany státu pedagogům, ředitelům i zřizovatelům škol. Snížíme administrativní zátěž všech stupňů škol.*

Zajištění financování vzdělávacího systému

- *Již zmíněno výše: Budeme pokračovat v navyšování platů ve školství na všech stupních, a to jak u pedagogických, tak nepedagogických pracovníků. Vytvoříme takové podmínky pro mladé učitele, aby ze školství neodcházeli.*

Řešení situace „po Covid-19“, kompenzace nerovností a ztrát

- Není specificky zohledněno.

Infrastruktura (podmínky vzdělávání)

- *Zvýšíme bezpečnost škol. Zajistíme investice do zabezpečení budov, speciálních zámků, kamer a dalších opatření, která ochrání děti před vnější hrozbou.*
- *Již zmíněno výše: Podpoříme předškolní vzdělávání – vybudujeme dostatečnou kapacitu a zvýšíme účast v tomto typu vzdělávání pro děti od 3 let věku.*
- *Již zmíněno výše: Masivně podpoříme výstavbu školek a dětských skupin.*

Správa a vedení vzdělávací soustavy, snižování administrativní a další nepedagogické zátěže škol, digitalizace, střední článek

- *Již zmíněno výše: Poskytneme kvalitnější podporu ze strany státu pedagogům, ředitelům i zřizovatelům škol. Snižíme administrativní zátěž všech stupňů škol.*

Předškolní vzdělávání

- *Již zmíněno výše: Podpoříme předškolní vzdělávání – vybudujeme dostatečnou kapacitu a zvýšíme účast v tomto typu vzdělávání pro děti od 3 let věku.*
- *Již zmíněno výše: Masivně podpoříme výstavbu školek a dětských skupin.*

Základní vzdělávání

- *Již zmíněno výše: Zajistíme kvalitní vzdělávání v digitálních a technických oblastech na všech stupních. Zavedeme studijní oblast Člověk a technika s výukou předmětu Technika pro 1. a 2. stupeň ZŠ. Dokončíme změnu výuky informatiky na základních školách tak, aby děti naučila základům programování a vedla je k logickému myšlení.*
- *Již zmíněno výše: Zavedeme program bezpečného chování na internetu jako součást výuky už od 1. třídy. Zaměříme se na prevenci kyberšikany a sexuálního obtěžování dětí na internetu.*
- *Již zmíněno výše: Zavedeme program prevence násilného chování žáků a včasného odhalení rizikového chování teenagerů.*

- Již zmíněno výše: *Soustředíme se na kariérové poradenství tak, abychom byli schopni co nejlépe využít předpoklady žáků a studentů v dalších stupních vzdělávání a pro jejich uplatnění v praxi.*

Střední vzdělávání, struktura oborů, JPZ, ukončování studia

- Již zmíněno výše: *Zajistíme užší propojení průmyslu a odborného vzdělávání maximálním využíváním prvků duálního vzdělávání a úzké koordinace mezi všemi aktéry jak na národní, tak na regionální úrovni.*
- Již zmíněno výše: *Soustředíme se na kariérové poradenství tak, abychom byli schopni co nejlépe využít předpoklady žáků a studentů v dalších stupních vzdělávání a pro jejich uplatnění v praxi.*

Terciární vzdělávání (mimo vědu a výzkum)

- *Posílíme distanční a celoživotní vzdělávání na vysokých školách.*
- Již zmíněno výše: *Zajistíme užší propojení průmyslu a odborného vzdělávání maximálním využíváním prvků duálního vzdělávání a úzké koordinace mezi všemi aktéry jak na národní, tak na regionální úrovni.*

Další vzdělávání

- *Vytvoříme nový národní program rekvalifikací podle potřeb zaměstnavatelů, se specifickou podporou přechodu na nové technologie a technické obory.*
- Již zmíněno výše: *Zajistíme užší propojení průmyslu a odborného vzdělávání maximálním využíváním prvků duálního vzdělávání a úzké koordinace mezi všemi aktéry jak na národní, tak na regionální úrovni.*
- Již zmíněno výše: *Posílíme distanční a celoživotní vzdělávání na vysokých školách.*

Neformální vzdělávání (mimo sport)

- *Není specificky zohledněno.*